

บทความ อ. ๕๐/๒๕๖๑

วิระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นึกว่าให้ไปเซ็นชื่อ

ระยะนี้มีเรื่องเกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมบ่อย ๆ ดูสาเหตุแล้วอาจจะไม่สนุก แต่ขอให้ดูอย่างได้รับความรู้ครับ เช่นเรื่องนี้

นายก๊ิบมีหนังสือถึงสำนักงานปลัดกระทรวง A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือที่นางเกซึ่งเป็นมารดาของนายไก่อ ผู้ต้องหาในคดีอาญา ที่ได้ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ แต่สำนักงานปลัดกระทรวง A แจ้งปฏิเสธว่า เป็นคำร้องที่ต้องปกปิดเป็นความลับ เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องได้รับความคุ้มครองทั้งตัวผู้ร้อง รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง และต้องได้รับความยินยอมจากผู้ร้องด้วย นายก๊ิบจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร นายก๊ิบชี้แจงว่า จากการร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กระทรวง A ในการควบคุมตัวนายก๊ิบและบุตรสาว โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ไปพบที่สถานีตำรวจนครบาล B แจ้งว่ายังลงลายมือชื่อไม่ครบในเอกสารการรับเงินค่าเสียหาย พอไปถึงก็ถูกล่อลวงตัวไว้เลย และเจ้าหน้าที่สงสัยว่านายก๊ิบและบิดานายก๊ิบร่วมกันค้าประเวณี และมารดาของนายไก่อได้ยื่นเรื่องร้องทุกข์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ทำให้นายก๊ิบและครอบครัวได้รับความเดือดร้อน ในส่วนของผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวง A ชี้แจงว่า นายก๊ิบและบุตรสาวถูกกล่าวหาว่าอาจมีพฤติกรรมกลั่นแกล้งบุคคลอื่นให้ต้องมีความผิดทางอาญาเพื่อเรียกรับเงิน จากการตรวจสอบของคณะทำงานเห็นว่าบุตรสาวนายก๊ิบต้องได้รับความคุ้มครองดูแลที่เหมาะสม ข้อมูลต่าง ๆ จึงต้องปกปิดเป็นความลับ หากเปิดเผยจะต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด จึงไม่เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ (๔) และ (๖)

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือที่นางเกซึ่งเป็นมารดาของนายไก่อผู้ต้องหาในคดีอาญา ที่ได้ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมเป็นเรื่องของการตรวจสอบเรื่องร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ประกอบกับนายก๊ิบเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง จึงควรได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องสิทธิของตนเอง ไม่มีข้อความอย่างใดที่เปิดเผยแล้วจะเกิดอันตรายแต่อย่างใด แต่มีบางส่วนที่เปิดเผยแล้วจะรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้สำนักงานปลัดกระทรวง A เปิดเผยข้อมูลข่าวสารหนังสือที่นางเกซึ่งเป็นมารดาของนายไก่อผู้ต้องหาในคดีอาญา ที่ได้ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้นายก๊ิบ ยกเว้นรายละเอียดเกี่ยวกับ อายุ ศาสนา สัญชาติ เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ ให้ปกปิดไว้

เรื่องนี้สรุปว่า ขอตรวจสอบกระบวนการยุติธรรมโดยใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือการใช้สิทธิตามกฎหมายนี้ หากไปโดนะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th "เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"

(ที่ สค ๒๔๖/๒๕๖๑)